

“Ignorar el pobre és menysprear Déu!”

Dij, 19/05/2016 per Papa Francesc

[Les homilies del papa Francesc](#)

Audiència general del papa Francesc a la plaça Sant Pere del Vaticà.

Dimecres 18 de maig de 2016

19. Pobresa i Misericòrdia (cf. Lc 15,11-32)

Estimats germans i germanes, bon dia!

Desitjo reflexionar amb vosaltres avui sobre la paràbola de l'home ric i del pobre Llàtzer. La vida d'aquestes dues persones sembla transcórrer sobre vies paral·leles: les seves condicions de vida són oposades i totalment desconnectades. La porta d'entrada de casa del ric està sempre tancada per al pobre, que jeu allà fora, mirant de menjar algunes sobres de la taula del ric. Aquest porta vestits de luxe, mentre que Llàtzer té el cos cobert de nafres; el ric cada dia s'atipa generosament, mentre que Llàtzer mor de gana. Només els gossos tenen cura d'ell, i li vénen a llepar les seves ferides. Aquesta escena recorda el dur retret del Fill de l'home en el judici final: «Tenia fam i no em donàreu res per menjar, tenia set i no em donàreu res per beure, anava [...] despullat i no em vau vestir» (Mt 25,42-43). Llàtzer representa bé el crit silenciós dels pobres de tots els temps i la contradicció d'un món en el qual immenses riqueses i recursos estan en mans d'uns quants.

Jesús diu que un dia aquell home ric va morir: els pobres i els rics moren, tenen el mateix destí, com tots nosaltres, en això no hi ha excepcions. I aleshores aquell home es va adreçar a Abraham preguntant-li anomenant-lo “pare” (vv. 24.27). Reivindica amb això que és el seu fill, que pertany al poble de Déu. No obstant això durant la vida no ha mostrat cap consideració per Déu, ans al contrari ha fet de si mateix el centre de tot, tancat en el seu món de luxe i de menyspreu. Excloent Llàtzer, no ha tingut en compte ni el Senyor, ni la seva llei. Ignorar el pobre és menysprear Déu! Això ho hem d'aprendre bé: ignorar el pobre és menysprear Déu. Hi ha un aspecte en la paràbola que es remarca: el ric no té nom, sinó només l'adjectiu: “el ric”; mentre que el del pobre es repeteix cinc vegades, i “Llàtzer” significa “Déu ajuda”. Llàtzer, ajagut davant la porta, és un recordatori vivent al ric perquè es recordi de Déu, però el ric no acull aquest recordatori. Serà condemnat no per les seves riqueses, sinó per haver estat incapaç de tenir compassió de Llàtzer i de portar-li socors.

En la segona part de la paràbola, retrobem Llàtzer i el ric després de la seva mort (vv. 22-31). En endavant la situació s'ha invertit: el pobre Llàtzer és portat pels àngels al cel amb Abraham, el ric en canvi va a parar enmig de turments. Aleshores el ric «alçà els ulls i va veure de lluny Abraham, i Llàtzer al seu costat». Semblava com si veiés Llàtzer per primera vegada, però les seves paraules el traeixen: «Pare Abraham -digué- tingues compassió de mi i fes que Llàtzer vagi a posar la punta del dit a l'aigua per mullar-me la llengua, perquè pateixo terriblement enmig d'aquestes flames». Ara el ric reconeix Llàtzer i li demana ajut, mentre quan vivia feia veure que no el veia. -Quantes vegades tanta gent fa el semblant de no veure els pobres! Per a ells els pobres no existeixen- Primer ell li negava fins i tot les sobres de la seva taula, i ara voldria que li portés beguda! Creu que encara pot fer valer els drets de la seva anterior condició social.

Declarant que és impossible atendre la seva petició, Abraham en persona ofereix la clau de tota la narració: ell explica que els béns i els mals han estat repartits per tal de compensar la injustícia terrena, i la porta que separava durant la vida el ric del pobre, s'ha transformat en «un gran abisme». Mentre Llàtzer era prop de casa seva, el ric tenia la possibilitat de salvar-se, obrir la porta, ajudar Llàtzer, però ara que ambdós són morts, la situació s'ha tornat irreparable. Déu no està mai directament implicat, però la paràbola ens adverteix: la misericòrdia de Déu envers nosaltres va unida a la nostra misericòrdia envers el proïme; quan no tenim aquesta, aquella no troba espai en el nostre cor tancat, no pot entrar. Si jo no obro la porta del meu cor al pobre, aquella porta queda tancada. També per Déu. I això és terrible.

Arribat a aquest punt, el ric pensa en els seus germans, que corren el perill d'acabar com ell, i demana que Llàtzer pugui tornar al món per avisar-los. Però Abraham replica: «Tenen Moisès i els profetes, que els escoltin». Per convertir-nos, no hem d'esperar esdeveniments prodigiosos, sinó obrir el cor a la Paraula de Déu, que ens crida a estimar Déu i el proïme. La Paraula de Déu pot fer reviure un cor marcit i curar-lo de la seva ceguesa. El ric coneixia la Paraula de Déu, però no la deixava entrar en el cor, no l'ha escoltada, per això ha estat incapaç d'obrir els ulls i de tenir compassió del pobre. Cap missatger i cap missatge podran substituir els pobres que trobem en el camí, perquè en ells ens ve la trobada amb el mateix Jesús: «Tot el que heu fet a un sol d'aquests germans meus més petits, m'ho heu fet a mi» (Mt 25,40), diu Jesús. Així en el canvi de la sort que la paràbola descriu s'amaga el misteri de la nostra salvació, en el qual Crist uneix la pobresa amb la misericòrdia. Estimats germans i germanes, escoltant aquest Evangeli, tots nosaltres, junts amb els pobres de la terra, podem cantar amb Maria: «Ha enderrocat els poderosos del soli, ha exalçat els humils; omple de béns els pobres, i els rics se'n tornen sense res» (Lc 1,52-53).

Traducció: Josep M. Torrents -Catalunya Religió